

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ในการวิจัย คือ ๑) เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ๒) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ๓) เพื่อศึกษาปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ และ ๔) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน (Mixed Methods) ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย แบ่งเป็น ๒ กลุ่ม คือ ๑) บุคลากรสถานศึกษา ประกอบด้วย คณะกรรมการโรงเรียน ครูผู้สอน คณะกรรมการสถานศึกษา และ ๒) คณะกรรมการนักเรียน ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน ๒๐๗ รูป/คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโดยเทียบสัดส่วน ตามขั้นตอนคือ ทำการหาขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการเปิดตารางสำเร็จรูปของ R.V.Krejcie & D.W.Morgan หาขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามสัดส่วนของประชากร แต่ละประเภทด้วยการเทียบสัดส่วน ทำการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อการวิจัยทางสังคมศาสตร์เพื่อหาค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทำการทดสอบสมมติฐานด้วยการทดสอบค่าที (t-test) ในส่วนของคำถามปลายเปิดที่แสดงปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มตามประเด็นที่กำหนดไว้ในแบบสอบถามปลายเปิด จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ (Frequency) และข้อมูลจากการสัมภาษณ์ ผู้วิจัยทำการจัดกลุ่มข้อมูล (Data Grouping) สำคัญของประเด็นการสัมภาษณ์ จากนั้นทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis Technique)

๕.๑. สรุปผลการวิจัย

๕.๑.๑ ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน ๒๐๗ ราย แบ่งเป็น ครูผู้สอน จำนวนมากที่สุด คือ ๖๗ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๓๗ รองลงมาคือ คณะกรรมการนักเรียน จำนวน ๖๐ รูป/คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๙๙ คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน ๔๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๗๔ และจำนวนน้อยที่สุด คือ คณะกรรมการบริหารโรงเรียน จำนวน ๓๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๑๖.๙๑ ตามลำดับ

๕.๑.๒ ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน ภาพรวมในระดับมาก ($\bar{X}$) = ๓.๙๙) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดในระดับมาก ($\bar{X}$) = ๔.๐๖ รองลงมาคือ ด้านการบริหารวิชาการ ($\bar{X}$) = ๔.๐๐ ด้านการบริหารบุคคล ($\bar{X}$) = ๓.๙๕) และด้านการบริหารงบประมาณ ($\bar{X}$) = ๓.๙๓) ดังรายละเอียดแสดงดังนี้

๑. ด้านการบริหารวิชาการ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารวิชาการ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$) = ๔.๐๐) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ว่า โรงเรียนพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ($\bar{X}$) = ๔.๔๒) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ว่า การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ ($\bar{X}$) = ๓.๖๑)

๒. ด้านการบริหารงบประมาณ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารงบประมาณ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$) = ๓.๙๓) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ว่า โรงเรียนจัดทอดผ้าป่าเพื่อจัดตั้งกองทุนการศึกษา ($\bar{X}$) = ๔.๔๖) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ว่า โรงเรียนวางแผนการบริหารงบประมาณไว้อย่างเป็นระบบและชัดเจน ($\bar{X}$) = ๓.๕๙)

๓. ด้านการบริหารบุคคล พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารบุคคล ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$) = ๓.๙๕) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ว่า เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้เข้ารับการฝึกอบรมหรือศึกษาต่อ ($\bar{X}$) = ๔.๒๙) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ข้อที่ว่า โรงเรียนจัดทำแผนบริหารบุคลากรไว้อย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง ($\bar{X}$) = ๓.๕๔)

๔. ด้านการบริหารทั่วไป พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารทั่วไป ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}$) = ๔.๐๖) เมื่อพิจารณาในแต่ละข้อพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ว่า โรงเรียนปรับปรุง และควบคุมดูแลอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการเรียนการ

สอน ($\bar{X}$) = ๔.๔๒) ส่วนค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือข้อที่ว่า โรงเรียนนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารทั่วไป ($\bar{X}$) = ๓.๖๙)

๕.๑.๓ ผลการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

จากการวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ โดยการเปรียบเทียบระดับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ การทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ความแตกต่างจากการจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล ระหว่างบุคลากรสถานศึกษา กับ คณะกรรมการนักเรียน ผลการวิจัยสรุปว่า

บุคลากรสถานศึกษากับคณะกรรมการนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้

๕.๑.๔ ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

จากการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. ด้านการบริหารวิชาการ

ปัญหา

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารวิชาการ ในเรื่องโรงเรียนขาดการประยุกต์ใช้สื่อเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการศึกษาในชั้นเรียน มากที่สุด จำนวน ๒๒ รูป/คน รองลงมาคือ ความร่วมมือและการสนับสนุนทางวิชาการจากแหล่งวิชาการภายนอกยังมีไม่มากนักจำนวน ๑๓ รูป/คน ไม่มีพร้อมในการนำผลการประเมินมาปรับปรุงและพัฒนาการบริหารวิชาการ จำนวน ๗ รูป/คน และน้อยที่สุด เทคนิคการสอนที่เน้นการท่องจำมากกว่าการปฏิบัติ จำนวน ๕ รูป/คน

ข้อเสนอแนะ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในด้านการบริหารวิชาการ ในเรื่อง ให้การสนับสนุนในการคิดค้นนวัตกรรมและเทคโนโลยีการศึกษา มากที่สุด จำนวน ๑๘ รูป/คน รองลงมาคือ ขอสนับสนุนความร่วมมือจากแหล่งวิชาการภายนอกเพื่อพัฒนาวิชาการ จำนวน ๑๐ รูป/คน ติดตามตรวจสอบการนำผลการประเมินมาปรับปรุงพัฒนางานวิชาการอย่างต่อเนื่อง จำนวน ๘ รูป/คน และน้อยที่สุดคือ เร่งรัด ผลัดดันให้เกิดการเปลี่ยนทางด้านเทคนิคการสอนอื่น ๆ ที่สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนให้ได้เต็มที่ จำนวน ๗ รูป/คน

๒. ด้านการบริหารงบประมาณ

ปัญหา

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารงบประมาณ ในเรื่อง งบประมาณที่ได้รับการจัดสรรจากหน่วยงานส่วนกลางมีจำกัด มากที่สุด จำนวน ๒๐ รูป/คน รองลงมาคือ การระดมทุนจากหน่วยงานภายนอกในการจัดการศึกษายังเพียงพอ จำนวน ๑๓ รูป/คน กรอบแผนงานในการบริหารงบประมาณไม่ชัดเจน จำนวน ๙ รูป/คน และน้อยที่สุด คือ การจัดสรรงบประมาณไปยังฝ่ายต่าง ๆ ไม่เหมาะสม จำนวน ๖ รูป/คน

ข้อเสนอแนะ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในด้านการบริหารงบประมาณ ในเรื่อง ขอรับการสนับสนุนจากส่วนกลางและหน่วยงานภายนอกมากขึ้น มากที่สุด จำนวน ๑๘ รูป/คน การจัดทอดผ้าป่าการศึกษาสำหรับพระภิกษุสงฆ์ จำนวน ๑๑ รูป/คน การจัดทำแผนการใช้จ่ายงบประมาณที่ชัดเจน ตรวจสอบได้ จำนวน ๖ รูป/คน และน้อยที่สุด คือ การมีส่วนร่วมของฝ่ายต่าง ๆ ในการจัดทำแผนงบประมาณของหน่วยงาน จำนวน ๔ รูป/คน

๓. ด้านการบริหารบุคคล

ปัญหา

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารบุคคล ในเรื่อง การอบรมและพัฒนาทักษะทางวิชาการไม่ต่อเนื่องสม่ำเสมอ มากที่สุด จำนวน ๑๙ รูป/คน รองลงมา คือ ขาดแคลนครูที่มีทักษะและความเชี่ยวชาญพิเศษ จำนวน ๑๑ รูป/คน ขาดแคลนครูสอนประจำ ทำให้การสอนไม่ต่อเนื่อง จำนวน ๙ รูป/คน และน้อยที่สุด คือ ภาระงานสอนมีมากทำให้การสอนไม่มีคุณภาพ จำนวน ๖ รูป/คน

ข้อเสนอแนะ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในด้านการบริหารบุคคล ในเรื่อง ให้การสนับสนุนบุคลากรในการพัฒนาทักษะและความรู้ทางวิชาการอย่างต่อเนื่อง สม่ำเสมอ มากที่สุด จำนวน ๑๓ รูป/คน รองลงมาคือ การให้รางวัล ขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน จำนวน ๙ รูป/คน การมีส่วนร่วมและเปิดโอกาสให้บุคลากรได้แสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ จำนวน ๖ รูป/คน และน้อยที่สุด คือ การจัดทำแผนพัฒนาบุคลากรที่มีความชัดเจนนำไปใช้ได้จริง จำนวน ๔ รูป/คน

๔. ด้านการบริหารทั่วไป

ปัญหา

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคการบริหารของผู้บริหาร โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ด้านการบริหารทั่วไป ในเรื่อง อาคารสถานที่ไม่เพียงพอ และการจัดสิ่งแวดล้อมที่ไม่เหมาะสมต่อการเรียนการสอน มากที่สุด จำนวน ๑๔ รูป/คน รองลงมาคือ ระบบเครือข่ายสารสนเทศไม่ทันต่อการพัฒนาการเรียนการสอน จำนวน ๙

รูป/คน ขาดความร่วมมือ เชื่อมโยงจากชุมชน จำนวน ๖ รูป/คน และน้อยที่สุดคือ ไม่มีแผนบริหาร หน่วยงานที่ชัดเจน ปฏิบัติได้จริง จำนวน ๔ รูป/คน

ข้อเสนอแนะ

ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการบริหารทั่วไป ในเรื่อง การปรับปรุงอาคารสถานที่ให้เอื้อต่อการจัดการศึกษา มากที่สุด จำนวน ๑๖ รูป/คน รองลงมา คือ การปรับปรุงระบบสื่อสารสนเทศให้มีความทันสมัย จำนวน ๑๑ รูป/คน ดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการที่ชุมชนมีส่วนร่วม จำนวน ๑๐ รูป/คน และน้อยที่สุด คือ นำแผนบริหารจัดการลงสู่การปฏิบัติ มีการติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลอย่างต่อเนื่องโดยการร่วมมือของทุกฝ่าย จำนวน ๗ รูป/คน

๕.๑.๕ แนวทางการบริหารโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่

จากการวิจัยเชิงคุณภาพ เกี่ยวกับแนวทางในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้

๑. ด้านการบริหารวิชาการ

ผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา มีความพยายามที่จะปฏิรูประบบ การศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมให้มีความทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม จากสภาพ ปัญหาที่เกิดขึ้นในระบบการศึกษาของพระสงฆ์ไทยที่ผ่านมา เช่น การจัดการกระบวนการเรียน การสอนที่ต่อเนื่อง เหมาะสม ทั้งต่อตัวพระสงฆ์ หรือพระสงฆ์ที่ทำหน้าที่ครูผู้สอนก็ต้องมีการปฏิรูป ด้วยกันทั้งสองฝ่าย สำหรับการปฏิรูปการบริหารงานวิชาการนั้นจะมุ่งเน้นไปที่การนำสภาพปัญหาใน งานวิชาการที่เกิดขึ้นไปเป็นข้อมูลในการตั้งเป้าหมายเพื่อการวางแผนพัฒนาการบริหารงานวิชาการ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

แนวทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ด้าน การบริหารวิชาการ มุ่งเน้นที่ความพยายามในการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในระบบการศึกษาของ คณะสงฆ์มากขึ้น โดยการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ต่าง ๆ ในชุมชนให้มีศักยภาพในการเพิ่มพูน องค์ความรู้ และทักษะใหม่ๆ ให้แก่นักเรียน ซึ่งภายใต้การจัดสรรงบประมาณที่มีจำกัด ความล่าช้า ของงบประมาณส่งผลกระทบต่อการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม ดังนั้นภาคสังคม องค์กรภาคประชาชน ชุมชน หรือหน่วยงานต่าง ๆ ควรมีส่วนร่วมในการให้การสนับสนุนงบประมาณเพื่อจัดการศึกษา แก่คณะสงฆ์ โดยการจัดทำแผนงบประมาณที่มีภาคส่วนต่าง ๆ เข้ามาเกี่ยวข้องในการจัดทำ การจัดหาแหล่งเงินทุน การให้การสนับสนุน ซึ่งจะช่วยให้การบริหารงบประมาณเพื่อจัดการศึกษา เป็นไปอย่างราบรื่นและเกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผลต่อการศึกษาของคณะสงฆ์

๒. ด้านการบริหารงบประมาณ

จากสภาพปัญหาด้านการบริหารงบประมาณที่ไม่เพียงพอต่อการบริหารงานตลอด ปีงบประมาณและปัญหาที่เกิดจากการบริหารงบประมาณที่ไม่มีประสิทธิภาพทำให้ผู้บริหารโรงเรียน พระปริยัติธรรมต้องขอรับการสนับสนุนจากแหล่งทุนอื่นเพิ่มเติม รวมไปถึงการจัดการแผน งบประมาณให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุดต่อการบริหารจัดการ

กล่าวโดยสรุปแล้ว พบว่า การจัดสรรงบประมาณและการบริหารแผนงบประมาณต่อการศึกษาของคณะสงฆ์ควรได้รับการพิจารณาจัดสรรให้เพียงพอต่อการบริหารจัดการ รวมถึงการมีแผนบริหารงบประมาณที่มีความชัดเจน รวมถึงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งทุนอื่น ๆ ซึ่งจะช่วยทำให้การจัดการศึกษาของคณะสงฆ์เกิดความราบรื่น

๓. ด้านการบริหารบุคคล

การเสริมสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรในโรงเรียน และการพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความเข้าใจและทักษะในการปฏิบัติงานที่ตนเองรับผิดชอบ

กล่าวโดยสรุป การสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานและการให้การสนับสนุนในการฝึกอบรมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเป้าหมายสำคัญอันแรกที่จะส่งผลต่อการพัฒนาบุคลากรเพื่อให้บุคลากรทันต่อการเปลี่ยนแปลง ซึ่งปัจจุบันการเรียนการสอนไม่ได้อยู่แค่ในตำราเรียนอีกต่อไปแล้ว การค้นคว้าข้อมูล การสืบค้นต่าง ๆ ทางสารสนเทศจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในการพัฒนาบุคลากรและจะส่งผลสืบเนื่องต่อไปยังผู้เรียนที่จะได้รับองค์ความรู้ใหม่ๆ เพิ่มเติมจากในตำราเรียน

๔. ด้านการบริหารทั่วไป

จากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลหลัก พบว่า มีความคิดเห็นต่อแนวทางการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม ด้านการบริหารทั่วไปที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ การพัฒนาปรับปรุงอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมกล่าวโดยสรุป แนวทางการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ มุ่งเน้นที่การปรับปรุงอาคารสถานที่เรียนของคณะสงฆ์ การจัดสภาพสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนการสอน รวมถึงการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน ทั้งนี้การขอรับการสนับสนุนจากแหล่งเงินทุนภายนอกเป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างมาก เนื่องจากการงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรนั้นไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการงานทั่วไป โดยคาดหวังว่าชุมชนและหน่วยงานอื่น ๆ จะให้การสนับสนุนทางด้านงบประมาณเพื่อการบริหารจัดการศึกษาแก่คณะสงฆ์

๕.๒. อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ระดับประสิทธิผลในการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นในศักยภาพและการบริหารงานของผู้บริหารมากพอสมควรไม่ว่าจะเป็นการบริหารงานทั่วไป ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด และรองลงมาคือ การบริหารวิชาการ การบริหารบุคคล และการบริหารงบประมาณ ทั้งนี้จากการวิจัยมีประเด็นที่น่าสนใจ ดังนี้

๑. จากการวิจัยพบว่า บุคลากรสถานศึกษาและคณะกรรมการนักเรียน มีความคิดเห็นว่าคุณสมบัติของโรงเรียนมีประสิทธิผลด้านการบริหารวิชาการ ในเรื่อง โรงเรียนพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X}$) = ๔.๔๒ = มาก) รองลงมา คือ โรงเรียนพัฒนาการใช้หลักสูตรได้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติและเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่น ($\bar{X}$) = ๔.๒๘ = มาก) และโรงเรียนทำระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ($\bar{X}$) = ๔.๑๖ = มาก) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความสามารถและวิสัยทัศน์ในการสร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ใหม่ ๆ เพื่อให้เป็นประโยชน์ต่อการ

จัดการเรียนการสอนของคณะสงฆ์ได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้อาจพิจารณาได้จากปัจจุบันเป็นยุคแห่งข้อมูลข่าวสารที่แพร่หลายทั่วถึงกันได้อย่างรวดเร็ว ไร้อาณาเขตขวางกั้น สภาพดังกล่าวมีส่วนกระทบถึงวิถีชีวิตของผู้คนพลเมืองโดยทั่วไป เพราะเป็นสภาพที่เอื้ออำนวยในการรับและถ่ายทอดเอาศาสตร์หรือภูมิปัญญาตะวันตกเข้ามาในการพัฒนาประเทศ ตลอดจนการดำเนินชีวิตทำให้ชุมชนชนบทประสบปัญหาการล่มสลายของชุมชน อันมีผลรวมไปถึงความทรุดโทรมของสิ่งแวดล้อม การพยายามใช้กลไกทางการศึกษาจากเงื่อนไขที่เปิดโอกาสให้มีการพัฒนาหลักสูตรตามความต้องการของท้องถิ่นเป็นช่องทางในการประยุกต์เอาสถานที่สำคัญต่าง ๆ รวมถึงภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีจุดเด่นมาสู่หลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ในแนวทางของการคิดปฏิบัติจริง เพื่อให้ผู้เรียนค้นพบคุณค่าภูมิปัญญาที่มีในท้องถิ่นที่เหมาะสมกับวิถีชีวิตของชุมชน และสามารถประยุกต์ใช้ได้อย่างไม่มีที่สิ้นสุด^{๑๙๓} ดังนั้นการที่ผู้บริหารโรงเรียนสามารถพัฒนาแหล่งเรียนรู้ใหม่ได้อย่างต่อเนื่อง และสามารถเชื่อมโยงแหล่งเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับการจัดการศึกษาหลักสูตรต่าง ๆ ของท้องถิ่น ย่อมทำให้ผู้เรียนเกิดองค์ความรู้และทักษะกระบวนการที่ได้จากแหล่งเรียนรู้ในชุมชนได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับ มาตรา ๒๔ ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ว่า “สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวก เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และ มีความรอบรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ รวมถึงผลการศึกษาของ ละคร วิทยุ หอแสงรัตน์”^{๑๙๔}, “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา”, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), พ.ศ. ๒๕๓๙ พบว่า ในการวางแผนงานวิชาการโรงเรียนต้องมีแผนที่ดีเหมาะสมและสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น การจัดแผนการเรียนการสอนให้คำนึงถึงแหล่งเรียนรู้ภายในท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นเป็นสำคัญอันแรกเสมอ จากนั้นจึงให้คนในท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ควบคู่ไปกับการประกันคุณภาพการศึกษาที่ต้องติดตาม ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารวิชาการอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

๒. จากการวิจัยพบว่า บุคลากรสถานศึกษาและคณะกรรมการนักเรียน มีความคิดเห็นเห็นว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีประสิทธิผลด้านการบริหารงบประมาณ ในเรื่อง โรงเรียนจัดทอดผ้าป่าเพื่อจัดตั้งกองทุนการศึกษา ($\bar{X}$) = ๔.๔๖ = มาก) รองลงมา คือ โรงเรียนได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากประชาชน ($\bar{X}$) = ๔.๑๒ = มาก) และโรงเรียนนำผลการประเมินการบริหารงบประมาณมาปรับปรุงและพัฒนางาน ($\bar{X}$) = ๔.๐๙ = มาก) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในด้านการบริหารงบประมาณผู้บริหารโรงเรียนสามารถสร้างความไว้วางใจต่อการทำหน้าที่ผู้นำขององค์กรได้เป็นอย่างดี ซึ่งในขณะที่โรงเรียนได้รับการจัดสรรงบประมาณอย่างล่าช้าและไม่เพียงพอต่อการบริหารจัดการองค์กร และการจัดกิจกรรมทางการศึกษาต่าง ๆ ของนักเรียนสงฆ์ก็ตาม แต่ในฐานะผู้บริหารของ

^{๑๙๓} พระราชวรเมธี (ประยูร ธมจิตโต), การคณะสงฆ์กับ พ.ร.บ. การศึกษาแห่งชาติ, (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย), ๒๕๔๒.

^{๑๙๔} ละคร หอแสงรัตน์, “การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดเพชรบุรี สังกัดกรมสามัญศึกษา”, วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์), ๒๕๓๙.

หน่วยงานความพยายามที่จะระดมทุนเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากภาคส่วนต่าง ๆ จึงเกิดขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ฐริสา ปราบริปู^{๑๙๕}, “ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียน”, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร), พ.ศ. ๒๕๓๕. ผลการวิจัยพบว่า ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ด้านวิชาการ บุคคล มีสาเหตุมาจากเงินเป็นปัญหาสำคัญ กรรมการศาสนาควรจัดสรรงบประมาณเพื่อสนับสนุนส่งเสริมทางด้านวิชาการในการจัดทำคู่มือครู แบบเรียน แจกจ่ายให้แก่โรงเรียนมีไว้อย่างเพียงพอ ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อการขอกำหนดอัตราค่าจ้างและพัฒนาบุคลากรให้มากขึ้น นอกจากนี้ควรจัดสรรงบประมาณสนับสนุนด้านวัสดุ อุปกรณ์ ครุภัณฑ์ ให้เพียงพอและเหมาะสมแก่การดำเนินงานทุกด้านของโรงเรียน ทั้งนี้ผู้บริหารโรงเรียน ควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เข้าใจถึงภารกิจของโรงเรียน และเชิญชวนประชาชนบริจาคเงินในเทศกาลทำบุญกุศลในวันสำคัญทางศาสนาหรือวันสำคัญทางประเพณี และวัฒนธรรมในท้องถิ่น เพื่อเป็นกองทุนการจัดการศึกษา และพัฒนาการดำเนินงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาอย่างไรก็ดี ในทัศนะของผู้วิจัย พบว่าชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมสำคัญเป็นอย่างมากต่อการบริหารจัดการด้านงบประมาณของนักเรียนสงฆ์ในพื้นที่ การผลักดันให้ชุมชนและองค์กรท้องถิ่น ทั้งภาครัฐและเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดแผนการจัดสรรงบประมาณการศึกษาตั้งแต่การเขียนแผนงบประมาณ แผนการเบิกจ่าย และการประเมินผลแผนงบประมาณในแต่ละปีการศึกษา จะทำให้ชุมชนท้องถิ่นเกิดความเข้าใจ และความตระหนักต่อการให้ความสำคัญในการจัดการศึกษาของนักเรียนสงฆ์มากยิ่งขึ้น

๓. จากการวิจัยพบว่า บุคลากรสถานศึกษาและคณะกรรมการนักเรียน มีความคิดเห็น bahwa ผู้บริหารโรงเรียนมีประสิทธิภาพด้านการบริหารงานบุคคล ในเรื่องเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนได้เข้ารับการฝึกอบรมหรือศึกษาต่อ ($\bar{X}$) = ๔.๒๙ รองลงมาคือ โรงเรียนสร้างขวัญกำลังใจเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้แก่บุคลากรภายในโรงเรียน ($\bar{X}$) = ๔.๒๖ = มาก) และ โรงเรียนเปิดโอกาสให้บุคลากรมีส่วนร่วมและแสดงความคิดเห็นในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ($\bar{X}$) = ๔.๑๘ = มาก) แสดงให้เห็นว่าในด้านการบริหารงานบุคคลผู้บริหารโรงเรียนสามารถสร้างไว้วางใจต่อการทำหน้าที่ผู้นำขององค์กรได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ พระมหาเกียรติศักดิ์ ฉันทมโม (ยันตรุตตร)^{๑๙๖}, “การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา), พ.ศ. ๒๕๕๒. ผลการวิจัยพบว่า ในด้านการพัฒนาบุคลากรนั้น ผู้บริหารมีการปฏิบัติมากที่สุด คือ การจัดให้มีแผนพัฒนาบุคลากรโดยการส่งเสริมและสนับสนุนให้

^{๑๙๕} ฐริสา ปราบริปู, “ปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามทัศนะของผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียน”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร), ๒๕๓๕.

^{๑๙๖} พระมหาเกียรติศักดิ์ ฉันทมโม (ยันตรุตตร) “การศึกษาปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาการบริหารงานบุคคลของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา), ๒๕๕๒.

บุคลากรเข้ารับการอบรมและประชุมสัมมนาอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง ในด้านการบำรุงรักษาบุคลากร ผู้บริหารมีการปฏิบัติมากที่สุด คือ การพิจารณาความดีความชอบด้วยความยุติธรรมปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดี ของบุคลากร มีการประเมินผลการปฏิบัติงานโดยใช้เกณฑ์ต่าง ๆ ที่ถูกต้องเหมาะสมตามสภาพของแต่ละโรงเรียน รวมไปถึงการกระตุ้นให้บุคลากรเห็นความสำคัญของการพัฒนาโรงเรียนร่วมกันเป็นทีมจากทัศนะของผู้วิจัยมีความคิดเห็นว่า ในขณะที่การจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการศึกษาของนักเรียนสงฆ์ยังพบปัญหาอุปสรรคในเรื่องความล่าช้า แต่การจัดการศึกษาก็ยังคงต้องขับเคลื่อนเดินหน้าต่อไป ทั้งนี้พบว่าจากการที่ให้ชุมชนท้องถิ่นทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของนักเรียนสงฆ์ในหลายพื้นที่ทำให้โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาในหลายพื้นที่มีศักยภาพในการจัดการศึกษาโดยไม่พึ่งงบประมาณจากภาครัฐมากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เป็นโรงเรียนพระปริยัติธรรมที่ตั้งอยู่ในเขตชุมชนเมือง ซึ่งมีทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชนทั่วไปให้การสนับสนุนด้านการจัดการศึกษา จึงทำให้การบริหารจัดการภายในโรงเรียนพระปริยัติธรรมสามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ ซึ่งรวมไปถึงการพัฒนาทรัพยากรบุคคล ซึ่งเป็นส่วนที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากต่อการจัดการศึกษา เนื่องด้วยจากความคาดหวังของครูผู้สอนที่ต้องการพัฒนาทักษะและองค์ความรู้ต่าง ๆ เพื่อเป็นการเพิ่มสมรรถนะของตนเองอันจะเป็นประโยชน์ต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม ดังนั้นการที่ผู้บริหารโรงเรียนเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรบุคคลและให้การสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอทำให้บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในสถานศึกษาเกิดความพึงพอใจ

๔. จากการวิจัยพบว่า บุคลากรสถานศึกษาและคณะกรรมการนักเรียน มีความคิดเห็นว่า ผู้บริหารมีประสิทธิผลด้านการบริหารงานทั่วไปในเรื่อง โรงเรียนปรับปรุงและควบคุมดูแลอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อมเหมาะสมกับการเรียนการสอน ($\bar{X}$) = ๔.๔๒ = มาก) รองลงมาคือ โรงเรียนจัดหาอุปกรณ์ สื่อสารสนเทศทางการศึกษาแก่ครูและนักเรียน ($\bar{X}$) = ๔.๓๒ = มาก) และโรงเรียนส่งเสริม สนับสนุนและประสานงานกับบุคคล ชุมชน องค์กร หน่วยงานอื่น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ($\bar{X}$) = ๔.๓๑ = มาก) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าในด้านการบริหารงานทั่วไป ผู้บริหารโรงเรียนสามารถสร้างความไว้วางใจต่อการทำหน้าที่ผู้นำขององค์กรได้เป็นอย่างดี ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ หุมเพ็ง พันธะจันทร์สุข^{๑๙๗}, “สภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น”, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี), พ.ศ. ๒๕๔๗. ที่เสนอแนวทางการด้านการบริหารทั่วไปว่า ปัญหาในการบริหารจัดการโรงเรียนในเรื่องทั่วไป ได้แก่ การขาดอุปกรณ์การเรียนการสอน ตำราเรียน ขาดแคลนห้องพยาบาล เวชภัณฑ์ น้ำดื่ม น้ำใช้ ขาดพื้นที่สำหรับพักผ่อน ไม่มีสถานที่จัดกิจกรรมและสภาพแวดล้อมแออัด บางโรงเรียนต้องใช้โบสถ์ ศาลาการเปรียญ กุฏิ เป็นสถานที่ศึกษาสำหรับพระภิกษุสามเณรและครู ด้วยเหตุนี้ องค์กร หน่วยงาน ผู้บริหารและครูอาจารย์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ต้องช่วยกันปรับปรุง พัฒนาการศึกษาในประเด็นดังกล่าวนี้ให้มีประสิทธิภาพอยู่ในระดับที่ดีที่สุด

๑๙๗

หุมเพ็ง พันธะจันทร์สุข, “สภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดขอนแก่น”, วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี), ๒๕๔๗.

เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่นักเรียนที่จบการศึกษาได้ดำรงตนเป็นพลเมืองที่ดีของสังคมสืบต่อไป จากทัศนะของผู้วิจัยจะเห็นได้ว่าการบริหารงานทั่วไป เป็นเรื่องของการจัดการงานสารัตถะทั่วไป แต่กลับมีรายละเอียดที่ต้องบริหารจัดการเป็นจำนวนมาก เนื่องจากการบริหารงานเพื่อเป็นส่วนสนับสนุนให้กระบวนการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนพระปริยัติธรรม เป็นไปด้วยความสะดวกเรียบร้อย ดังนั้นการที่ผู้บริหารโรงเรียนให้ความสำคัญต่อการดูแลอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ย่อมทำให้บรรยากาศของการเรียนการสอนเป็นไปด้วยดี

๕. จากการวิจัยพบว่า บุคลากรสถานศึกษาและคณะกรรมการนักเรียน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ จึงยอมรับสมมติฐาน และเมื่อพิจารณาประสิทธิผลการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรมทั้ง ๔ ด้าน พบว่า ในด้านการบริหารวิชาการ และการบริหารงบประมาณ กลุ่มตัวอย่างมีระดับความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

เนื่องจากเมื่อพิจารณาแล้วจะพบว่ามีช่องว่างระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลอยู่เป็นอย่างมาก หมายถึง กลุ่มที่เป็นบุคลากรสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย คณะกรรมการบริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีวิสัยทัศน์และคุณวุฒิ ประสบการณ์การทำงานที่มากกว่า ส่วนอีกกลุ่มเป็นคณะกรรมการนักเรียน ซึ่งทั้งหมดเป็นนักเรียนสงฆ์ ความแตกต่างระหว่างทั้งสองกลุ่มอาจเป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดความแตกต่างทางความเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารโรงเรียน โดยเฉพาะความแตกต่างทางด้านการบริหารวิชาการ และการบริหารงบประมาณ ซึ่งพบว่าในกลุ่มคณะกรรมการนักเรียนมีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าในกลุ่มบุคลากรสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ ฉวีวรรณ เต็มพิทักษ์^{๑๙๘}, “ปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช ๒๕๒๔ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา”, (คณะครุศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), พ.ศ. ๒๕๒๘. ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มผู้บริหารและตัวแทนนักเรียนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิผลการบริหารงานแตกต่างกัน ในประเด็นของการบริหารงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมการเรียนการสอนของคณะสงฆ์ กระทั่งเป็นปัจจัยหลักที่ส่งผลให้การบริหารงานวิชาการ และการดำเนินงานในด้านอื่น ๆ ได้รับผลกระทบต่อเนื่องกัน ตัวแทนนักเรียนเห็นว่า การบริหารงบประมาณควรมีการจัดทำแผนงบประมาณที่ทุกคนสามารถมีส่วนร่วมและสามารถนำไปใช้ได้จริง ตรวจสอบ ติดตามได้ตลอดเวลา และต้องสร้างความโปร่งใสแก่ทุก ๆ ฝ่าย ทั้งนี้ โดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณเพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกในการบริหารงานวิชาการ หรือ กิจกรรมนักเรียนอื่น ๆ เพิ่มเติม เป็นสิ่งที่ผู้บริหารควรให้ความสนใจมากที่สุด อย่างไรก็ตาม ถือได้ว่าเป็นการเปิดโอกาสให้มีการตรวจสอบ ควบคุม และประเมินผลการทำงานของผู้บริหารเป็นระยะ ๆ และจะทำให้เป็นการรับรู้สภาพปัญหาในการทำงานของทั้งฝ่าย และจะได้ร่วมมือกันเพื่อแก้ไขปัญหาที่

^{๑๙๘} ฉวีวรรณ เต็มพิทักษ์, “ปัญหาการบริหารงานวิชาการในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลายพุทธศักราช ๒๕๒๔ ของโรงเรียนมัธยมศึกษาส่วนกลาง สังกัดกรมสามัญศึกษา”, วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต, (คณะครุศาสตร์ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), ๒๕๒๘.

เกิดขึ้นให้ได้ทันทั่วทั้งที่ ท้นสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและไม่มีความขัดแย้งในการทำงานระหว่าง ผู้บริหารและตัวแทนนักเรียน

๕.๓. ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียน พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จังหวัดเชียงใหม่ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะทางการวิจัย ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑) ควรมีการปฏิรูปการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรมให้มีความทันสมัย และทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม เช่น การจัดการกระบวนการเรียนการสอนที่ต่อเนื่อง เหมาะสม การนำสภาพปัญหาในงานวิชาการที่เกิดขึ้นไปเป็นข้อมูลในการกำหนดเป้าหมายเพื่อการวางแผน พัฒนางานวิชาการให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น รวมถึงการพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การค้นหาปราชญ์ ชาวบ้าน ผู้ที่มีทักษะและองค์ความรู้ให้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ รวมถึงกระตุ้นให้บุคลากรสถานศึกษาร่วมสร้าง นวัตกรรมใหม่ ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการจัดการเรียนการสอน ในชุมชนให้มีศักยภาพในการเพิ่มพูนองค์ ความรู้ และทักษะใหม่ ๆ ภายใต้การจัดสรรงบประมาณที่มีจำกัด โดยการจัดทำยุทธศาสตร์ทางการ ศึกษาที่ชุมชนมีส่วนร่วม

๒) รัฐควรให้การสนับสนุนและเผยแพร่การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญ ศึกษาอย่างเต็มที่ เพราะการศึกษาดังกล่าวเป็นการจัดการศึกษา เพื่อสนองความต้องการของ ประชาชนที่มีฐานะยากจนและผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาในเขตชนบท รวมไปถึงการจัดสรร งบประมาณให้เพียงพอต่อการบริหารจัดการ การมีแผนบริหารงบประมาณที่มีความชัดเจน รวมถึง การขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากแหล่งทุน อื่น ๆ ซึ่งจะช่วยให้การจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ เกิดความราบรื่น ควรส่งเสริมและสนับสนุนให้ชุมชน องค์กรต่าง ๆ เข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการ จัดทำงบประมาณ แผนการใช้จ่ายของโรงเรียน การจัดหาแหล่งเงินทุนสนับสนุนต่าง ๆ อันเป็นผลสืบ เนื่องมาจากงบประมาณที่ได้รับการจัดสรรไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษา ดังนั้นการกำหนดแผน งบประมาณโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนจะเป็นการเปิดโอกาสให้การศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติ ธรรมได้รับการสนับสนุนมากขึ้น

๓) ควรกำหนดแผนพัฒนาบุคลากรที่สามารถนำไปใช้ได้จริง เพื่อเป็นการสร้าง แนวทางเพื่อพัฒนาและฝึกฝนทักษะครูผู้สอน ให้เกิดความชำนาญในการใช้เทคนิคการสอนแบบใหม่ ที่มีความทันสมัย เช่น การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษาต่าง ๆ ซึ่งมีความสำคัญต่อการ พัฒนาการศึกษาคณะสงฆ์ รวมถึงแนวทางในการสรรหา การประเมิน โดยเฉพาะการสร้างขวัญ กำลังใจในการทำงาน และให้การสนับสนุนในการฝึกอบรมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้ บุคลากรทันต่อการเปลี่ยนแปลง

๔) รัฐควรให้การสนับสนุนเพื่อปรับปรุงอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่อยู่ใน สภาพทรุดโทรม รวมถึงการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศที่มีความทันสมัยมาใช้ในการ เรียนการสอน

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติการ

๑) ผู้บริหาร ควรประสานความร่วมมือในการพัฒนาการบริหารในด้านต่าง ๆ ภายใต้งบประมาณที่มีจำกัด กระทั่งส่งผลกระทบต่อจัดการศึกษา และการทำงานในด้านอื่น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการนำชุมชนในพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ทั้งนี้เพื่อเป็นการเปิดโอกาสให้ชุมชนได้เข้าใจและรับรู้ปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นและจะได้หาโอกาสและแนวทางเพื่อแก้ไขปัญหานั้นได้

๒) ครูผู้สอนควรได้รับการฝึกฝน อบรมเทคนิคการสอน นวัตกรรมใหม่ เพิ่มขึ้น และเป็นประจำอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดทักษะใหม่ การฝึกฝนฝีมือให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของยุคสมัย ดังนั้นการพัฒนาเทคนิคการสอน จึงเป็นสิ่งที่สำคัญและต้องพัฒนาให้เกิดความต่อเนื่อง

๓) ชุมชนหรือท้องถิ่นควรมีส่วนร่วมต่อการจัดการศึกษาของโรงเรียนสงฆ์ เพื่อที่ท้องถิ่นจะสามารถใช้ทรัพยากรในรูปแบบของ คนที่มีความรู้ความสามารถ มีทักษะทั้งหลาย และสถานที่ที่สามารถพัฒนาให้กลายเป็นแหล่งเรียนรู้ของนักเรียนสงฆ์ได้อย่างเต็มที่

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

๑) ควรทำการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเปรียบเทียบสภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ตามขนาดของโรงเรียน คือ ขนาดใหญ่ กลาง และเล็ก

๒) ควรทำการศึกษาวิจัยประสิทธิผลการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในพื้นที่จังหวัดอื่น

๓) ควรทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของคณะสงฆ์และประชาชนที่มีต่อการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา